

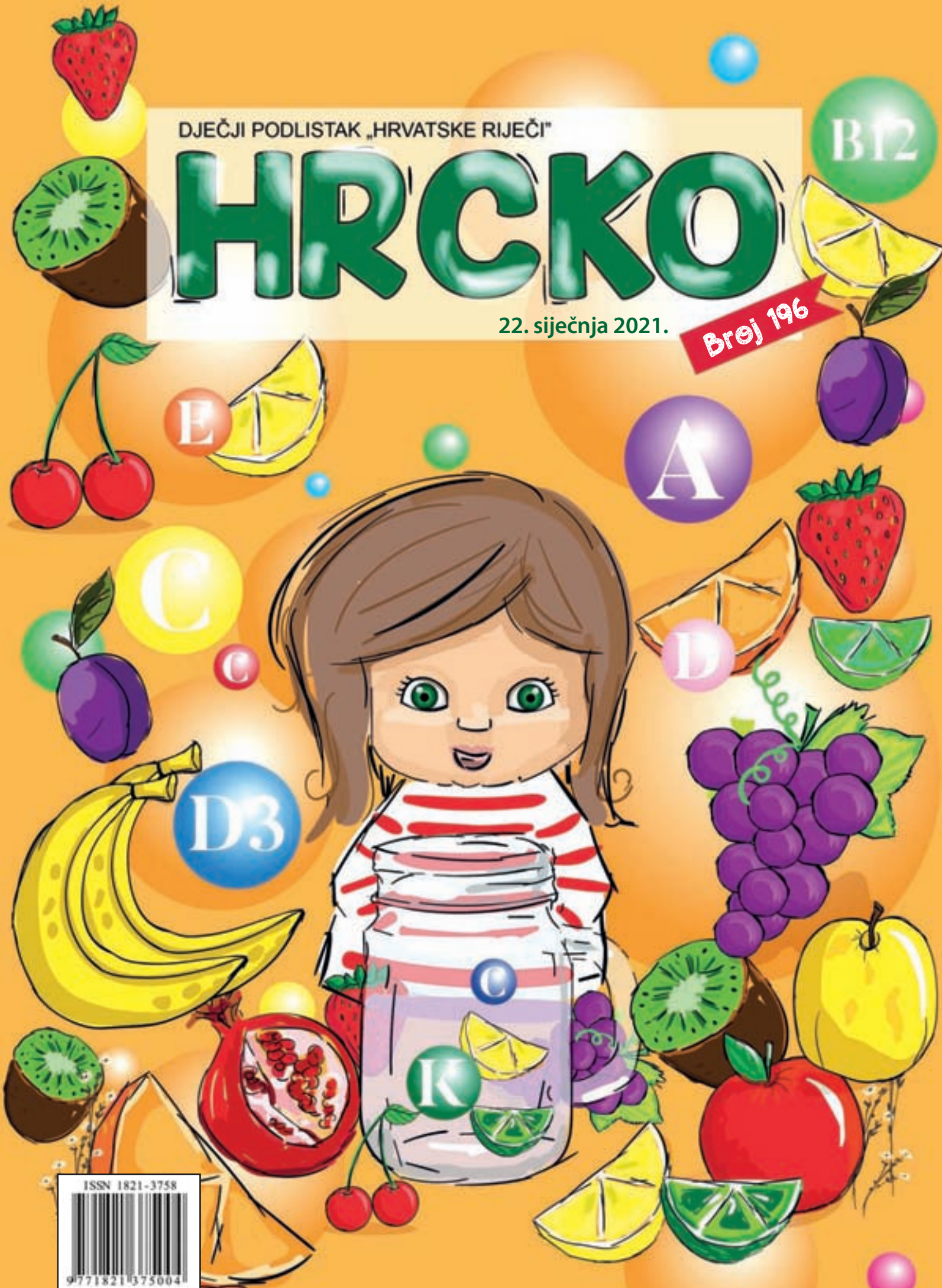
DJEČJI PODLISTAK „HRVATSKE RIJEČI“

HRCKO

B12

22. siječnja 2021.

Broj 196

ISSN 1821-3758

9771821375004

A

Crkva ili crkva

NP Paklenica

C

Hrckov kalendar

Gruda - iznuda

Snjegović

Drvo želja - sink

Dragi čitatelji *Hrcka*.

Nova godina – novi izazovi. Prvi izazov koji vas je sve čekao jest početak drugog polugođa. Bit će ovo zanimljivo polugođe, ali predlažem da se odmah primite posla (učenja – ako nekome nije jasno), jer tko zna kakve će nas mjere još pratiti tijekom ove školske godine.

Svakog siječnja zaokružimo i broj *Hrckovog* stripa, tako se sada s Hrckom, Zvezdanom, Ivicom... družimo već 70 brojeva. Sve njih »oživio« je na našim stranicama **Petar Tikvicki**, a ono što će oni govoriti redovito smišlja njegova kći **Sla ana Tikvicki**.

Na srednjih stranicama *Hrcko* vam daruje kalendar, koji, kada pročitate *Hrcka*, možete »izvaditi« i zalijepiti ili prikačiti negdje u vašoj sobi.

Što se još u *Hrcku* krije? Ovoga puta u ponudi imamo: red vitamina, pa red stihova, upoznavanja, putovanja, velikana, priča, kuhara, ljubimaca, zadataka, zatim križaljke, osmosmjerke... a da, umalo da zaboravim: Sara i Jure su opet zakomplicirali stvari... O čemu se radi? Pročitajte sami.

Nažalost, imamo i lošu vijest, ali ne sada i ne ovdje – škicnite na str. 19.

Sljedeći broj *Hrcka* izlazi 19. veljače, a do tada lijep pozdrav!

Željka

IMPRESUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Željka Vukov

Suradnici: Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković,
Marina Piuković, Vesna Huska, Katarina Čeliković, Zoltan Sič,
Nevena Gabrić, Mirjana Crnković, Slađana i Petar Tikvicki

Lektor: Zlatko Romić

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrcko@hrvatskarijec.rs

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

JABUKA i NARANDŽA

TEKST I CRTEŽ: NIKOLINA PLAVŠIĆ

TEHNIČKA OBRADA I DESIGN: KRISTIJAN BEKUJIC

STRIP KAIŠ U IZVEDBI POLAZNIKA LIKOVNE SENCUE HRVATSKOG KULTURNOG CENTRA "BUNJEVAČKO KOLO" U SUBOTICI 2020. GODINE.

Imunitet na tanjuru

ABECEDA snage

Nova godina je baš zgodno vrijeme za nove odluke, nove navike, nove ciljeve... Svakako bismo trebali uzeti u obzir i trajno održavanje jakog imuniteta, i to ne samo zbog pandemije nego i zbog izazova i zadataka s kojima se svakodnevno susrećemo. Trebamo biti jači, snažniji, informiraniji pa samim tim i veseliji, korisniji i zdraviji. A znate li da vitamine i »snagu« imate na dohvat ruke u svakodnevnim namirnicama? Evo nekoliko provjerenih informacija.

B, C, D...

Iako se svi vitamini smatraju bitnima za jak imunitet, neki od njih su popularniji. To su najprije vitamini B, D, C i cink. No, svakako je potrebno unositi i vitamin E, A, željezo, selen, kalcij...

Pa, krenimo redom.

Vitamin C

Vitamin C je važan za rast i obnavljanje svih organa, pomaže kod zarastanja rana i ogrebotina, održava zube i desni zdravima. On je jedan od važnijih vitamina u obrani od infekcije. Kad kažemo vitamin C, svi pomisle na citrusno voće, ali znate li da paprika babura sadrži tri puta više vitamina C od naranče, a osim toga dobre su za kožu jer sadrže beta karoten. On se u našem tijelu pretvara u vitamin A, koji doprinosi kvalitetnijoj koži i boljem vidu. Brokoli je zvijezda među povrćem. Pun je vitamina, minerala i vlakana. Ugodnog je okusa, bogat je vitaminom C i karotenoidima, antioksidansima koji imuni sustav drže u dobrom stanju. Vitamina C ima još i u kelju, kiviju i cvjetači.

Vitamin E

»Vitamin mladosti« ili vitamin E poznati je antioksidant i ima ga u bademu, sjemenkama suncokreta, rajčici, biljnim uljima, zelenom lisnatom povrću i žitaricama.

Cink

Cink je mineral koji je neophodan za normalan rast i razvoj, jača imunitet, ali i pomaže stvaranju mirisa i okusa. No, vjerujem da će biti još popularniji kad doznate kako je dobar za pamćenje i sposobnost učenja. Najbolji izvori cinka su: grah, meso, orašasti plodovi, riba, kao i morski plodovi, integralne žitarice, pa i mliječni proizvodi.

Vitamin B

Vitamini B skupine spadaju u prave »he-roje« među vitaminima. Možda niste znali, ali oni najbolje djeluju kada su svih osam zajedno na okupu. Ove vitamine organizam ne može sam proizvesti, pa ih treba svakodnevno uzimati prehranom. Najbolji izvori vitamina B su kvasac, iznutrice (prije svega jetra), cjelovite žitarice, mlijeko, jaja, meso, riba, zeleno lisnato povrće, banane, orašasti plodovi i mahunarke.

Vitamin D

Vitamin D je značajan nutritivni element uz pomoć kojeg gradimo zdravo i funkcionalno tijelo, čvrste kosti i dobro raspoloženje. Najbolje se sintetizira u našoj koži sunčanjem, i to podnevnim, a uz to dobro je jesti i ribu, punomasne mliječne proizvode, žumanjak, ali i manje privlačnu govedu jetru, shiitake gljive i ri-blje ulje.

Smoothie od banane i nektarine

1 banana
1 nektarina (mogu biti i smrznute)
1 narendana mrkva
120 ml cijeđene naranče
Sve sastojke stavite u blender i dobro smiksajte, te poslužite u čašama.

Pink smoothie

Potrebno je:
(za 2-3 čaše napitka)
2 šake smrznutih jagoda
1 šaka smrznutih malina
polo manje cikle
1 zrela banana
10-ak badema
1,5 šalice mlijeka
2 žličice meda
Sve sastojke stavite u blender i dobro smiksajte, a onda raspodijelite u čaše i servirajte.

Vitamin A

Vitamin A pozitivno utječe na sve procese u organizmu, ali osobito na fiziologiju čula vida. Uslijed nedostatka vitamina A može doći do tzv. kokošnjeg sljepila, zato treba što više jesti mrkve. Jeste li ikada vidjeli zeca koji nosi naočale?

Vitamin K

Vitamin K je značajan za koagulaciju (zgrušavanje) krvi i mineralizaciju kostiju. Ima ga u jogurtu, žumanjku, zelenom povrću i ribljem ulju.

Svima je sada jasno da vitamini i minerali čuvaju zdravlje, jačaju imunitet i daju nam snagu. Zbog toga je važno uzimati hranu bogatu ovim supstancama.

Katy Flint:

Orkestar priča priču - **Orašar**

Znate li da je *Orašar*, inače najpoznatija božićna priča za pravo i najizvođenije glazbeno djelo ruskog skladatelja **Petra Iljiča Čajkovskog**? Temelji se na umjetničkoj bajci njemačkog romantičara **E. T. A. Hoffmana** *Orašar i kralj miševa*. Stvoren je po narudžbi za veliki orkestar carskog kazališta – baleta. *Orašar* je jedna od ukupno četiri priče iz edicije *Orkestar priča priču*.

Iako je namijenjena najmlađima, znam i mnoge starije koji istinski uživaju u ovom raskošnom izdanju. Priča iz klasičnog baleta za djevojčicu Klaru postaje čarobna pustolovina u kojoj će svjedočiti borbi Orašara i Kralja Miševa, upoznati Šećernu Vilu i otputovati u Kraljevstvo Slatkiša. Uzbudljiva događanja na svakoj stranici oživljava originalna glazba Petra Iljiča Čajkovskog iz *Orašara*. Pritiskom na notu, koja se nalazi na svakoj stranici, može se poslušati glazbeni ulomak, a moguće ih je slušati i zasebno uz objašnjenja na posljednjoj stranici knjige.

Sigurna sam da ćete uživati te potražiti i ostale naslove iz ove edicije.

B. I.

stiholupci

Da sam zvijezda

Da sam zvijezda i da plovim
tim beskrajnim svodom,
da se krijem u tuđe snove
i da sanjarim nad vodom...

Da sam zvijezda pa da mogu
sreću čitati ljudima,
da sam zvijezda koja ne plače,
da razbacujem se čudima...

Da sam zvijezda koja sja
visoko nad ovim planetom,
prosula bih iskre ljubavi i mira
cijelim ovim svijetom.

Da sam zvijezda samo jednu noć,
svim bićem bih sjala
i sudbina da sam nesretniku,
nikad ne bih pala.

Da sam zvijezda bar na tren
svakojakih čari puna,
da sam zvijezda samo jedna
od nebrojenih milijuna!

Gordana Glibo

Rič o lončiću

Ja sam lončić. Crven el plav, odrt malo el čitav, s tušta sitni el par krupni bili tufni – najlipči sam i svi me vole.

Ja sam lončić. Kad me nana metne na astal, već znadeš da će bit mlika. Možda i meda bude. Par mrvica šećera za nas dicu – za kosti je dobro, kažu stari ljudi.

Ja sam lončić. Čuvaj me opranog i otrvenog i uvik na mistu. Ima čaša cakleni danas i plastični – al ništa nije lipo ko ja, lončić. Kad me s dvi ruke uvatiš – kako i nana i majka svituju – i u slast žedan piješ el ladne vode el vrućeg mlika, ne mriši samo voda s bunara el friško mliko. Mriši – tvoje ditinstvo...

LONČIĆ – umanj. lonac (posuda limena ili glinena, veće visine nego širine)

ODRT, ODERAN LONČIĆ – lončić oštećene farbe (od udarca ili sl.)

TUŠTA – puno

TUFNA – ures na posuđu ili tkanini – točka ispunjena bojom

NANA – mama, majka, mati

ASTAL – stol

MAJKA – baka

OTRT – 1. obrisati, tarući očistiti; 2. obrisati se;

SVITOVAT – savjetovati

MRIŠIT – mirisati

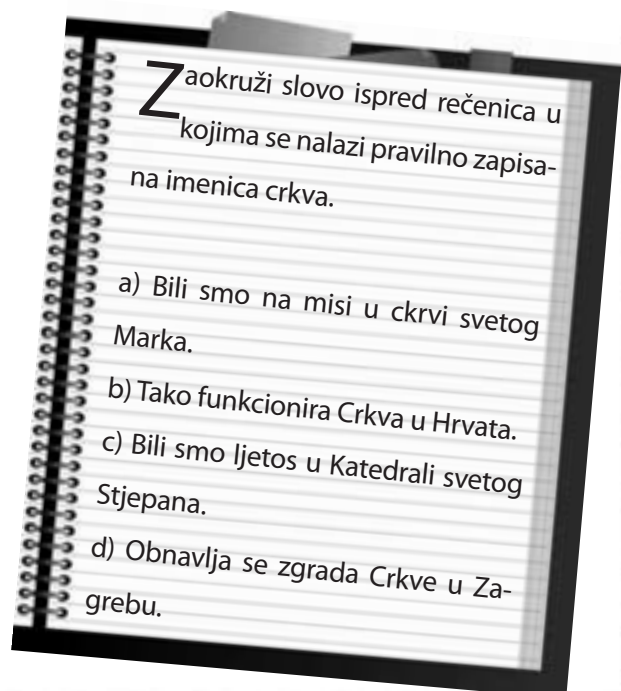

HRVATSKI JEZIK

Piše: Mirjana Crnković

Crkva i crkva

Uhrvatskome se standardnom jeziku razlikuje zapis crkva i Crkva. Malim početnim slovom pišemo riječ crkva kad označuje zgradu ili mjesto gdje se obavlja bogoslužje (npr. crkva Presvetoga Trojstva, crkva svete Ane itd.). Takav je način pisanja u skladu s crkvenom tradicijom, jer se smatra da crkve kao građevine ili mjesta za bogoslužje nemaju imena nego su posvećena kojemu svetcu, božanskoj osobi ili općenito kojemu kršćanskom pojmu, događaju i sl. Primjerice, crkva svete Ane posvećena je svetoj Ani. Imenica Crkva piše se velikim početnim slovom kad je riječ o vjerskoj zajednici ili organizaciji (npr. Katolička Crkva, Anglikanska Crkva, Srpska pravoslavna Crkva, Evangelika Crkva).

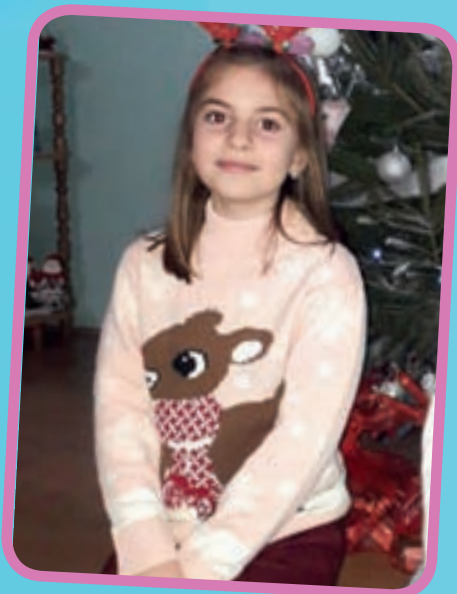

UPOZNAJMO VRŠNJAKE

Zovem se **Anamarija Živković**

Učenica sam trećeg razreda OŠ Sremski front u Sotu.

Obitelj: tata **Stiven** (42), mama **Ružica** (40), sestre **Slavica** (22) i **Katarina** (19) i brat **Kristian** (16).

III – III:

slano / **slatko**
voće / čokolada
kompjutor / **društvena igra**
stan / **kuća**
tenisice / cipele
meso / povrće
zima / **ljetno**
dan / noć
pješčenje / bicikl
jabuka / kivi
crvena / plava
film / **knjiga**

tamburaši / **zabavljaci**
tjelesni / **matematika**
pjevanje / plesanje
pizza / paprikaš
kemijska / olovka
čokolada / **vanila**
gazirano / negazirano
pas / **mačka**
selo / grad
odbojka / vaterpolo
kazalište / film
jesti / **kuhati**

PREPORUČAM:

knjiga:

Moyoco Anno:
Slatke čarolije

pjevač:

nemam

pjesma:

Braco Gajić:
Jurim

film:

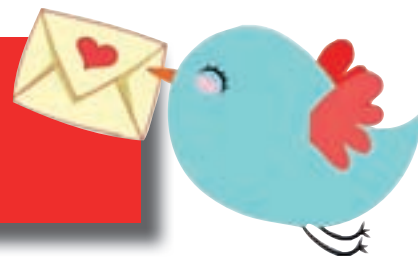
Pepeljuga

kompijutorska igra:

Minecraft

Volim: kuće i mace,
muziku i prirodu
Ne volim: žabe i buku

Nacionalni park *Paklenica* se prostire na površini od 95 km², na obroncima južnog Velebita, a tu se nalaze i njegovi najviši vrhovi – Vaganski vrh (1.757m) i Sveto brdo (1.753 m). Obuhvaća područje bujičnih tokova rijeka Velike i Male Paklenice, odnosno njihove prepoznatljive kanjone okomito urezane u južne padine Velebita, te širi okolni prostor. Proglašen je nacionalnim parkom kako bi se zaštitio najočuvaniji i najveći šumski kompleks na području Dalmacije.

JEDNOSTAVNO MORAŠ ZNATI – NP *Paklenica* je po proglašenju 2. nacionalni park u Hrvatskoj, proglašen još 19. listopada 1949., tek nekoliko mjeseci nakon NP *Plitvička jezera*.

Paklenica je dobila ime po smoli (paklini) crnog bora koja se iz njih u prošlosti vadila.

GEOMORFOLOŠKI OBLICI – Zadivljujući kanjoni Velike (duljina 14 km, širina 500-800 m, te u najužem dijelu 50 m dok je visina okolnih stijena 700 m) i Male Paklenice (duljina 12 km, širina 500-800 m, te u najužem dijelu 50 m dok je dubina visina okolnih stijena 650 m), zatim reljefni kompleks Borovnika i Crnog vrha, te obilje oblika krškog reljefa (škrape, žlibe, kamenice, rupe, pukotine i špilje).

PODZEMLJE – Paklenica je prelijepa šumama vani, a pod zemljom – prekrasnim špiljama: vrlo vrijedna paleontološka nalazišta su Špilja u Zubu Buljme i Jama u Zubu Buljme – iz Jame u Zubu Buljme izvađena lubanja špiljskog medvjeda stara oko 30.000 godina!

BILJKE – Bogatstvo biljnog svijeta čini 1.000 zabilježenih biljnih vrsta i podvrsta, od čega je 79 endemičnih. Osim prekrasnih šuma crnog bora, te bukve i bora krivulja, ovaj kraj uljepšavaju: prozorski, hrvatski, te valdštajnovi zvončići i okrugolisa pjeskarica. U dolcima gdje se dugo zadržava snijeg razvijaju se najljepše biljne formacije NP *Paklenica*: brojni narančasti i žuti kranjski ljiljani, majčina dušica, veliki lisjak i dr. U nižim dijelovima Parka na Velikim i Malim Močilima nalaze se vlažne livade i obradive površine koje su u proljeće bogate orhidejama (veoma rijetka je gospina papučica, jedna od najljepših europskih orhideja, koja raste uz rub bukove šume).

ŽIVOTINJE – Obilje je prekrasnih leptira (najljepši u Hrvatskoj – apolon), raznih vrsta zmijsa, te mnogo ptica kojih nema drugdje: suri orao, sivi sokol, orao zmijar i jastreb, te šumska sova, ćuk i ušara i više vrsta djetlića. Sisavaca ima 53 vrste:

srna, jelen, divokoza i divlja svinja, te od zvijeri smeđi medvjed, vuk, ris, lisica, divlja mačka, kuna i lasica.

NAUČILE SMO – Ovi krajevi naseljeni su od prapovijesti – pronađeni su ostaci od posljednjeg ledenog doba! Ne propustite vidjeti i zbirku antičkog stakla u muzeju u Zadru! Dolazak Hrvata na ovo područje započinje u ranom srednjem vijeku. Najraniji sačuvani trag njihovog prisustva su crkvice sv. Jurja u Rovanskoj i sv. Petra u Starigradu, sagrađene u 9. ili 10. st. poslije Krista te dvije utvrde: Večka kula i Paklarić.

MJESTO ZA RAZGLEDNICU – Posebnosti ovoga kraja ogledaju se i u tradicionalnom stilu gradnje: samo ovdje susreću se tzv. krovovi na kubu, betonski bačvasti krovovi.

P. S. Sve nam se sviđjelo, ali najnaj: Ani – kanjoni obje Paklenice, a Ivi – kuća ugrađena u polušpilju (mjesto Sklopina)!

V. H.

PAVAO BAČIĆ

književnik, glazbenik, skladatelj
i glazbeni pedagog
(Subotica, 1. kolovoza. 1921. –
Subotica, 22. lipnja. 1984.)

Upoznajmo se!
Ime mi je **Pavao**. Rođen sam prije, uf, čak sto godina! Majka mi se zove **Tereza**, a otac **Martin**. U Subotici sam završio osnovnu i srednju školu.

Glazba najvažnija

Svirao sam, skladao, poučavao djecu sviranju. Svoju sam glazbenu naobrazbu stekao u Zagrebu. A potom sam u svojoj rodnoj Subotici radio u Muzičkoj školi. Djecu sam poučavao glazbi i sviranju klarineta i gitare, koje sam i sam svirao.

Volio sam svirati u orkestrima Radio Zagreba i Zagrebačkoga gradskog kazališta *Komedija*. Po povratku u Suboticu osnovao sam Ansambl za staru muziku u kojem sam svirao s prijateljima. I pohvaliti se možemo, jer smo s ovim ansamblom nastupali u mnogim mjestima, primjerice u Zadru, Opatiji, Beogradu i drugima. Snimali smo svoje muziciranje i za TV Novi Sad.

Lijepo je svirati, raditi s djecom i odraslima. Volio sam i skladati, pisati

note. Često sam ih pisao na temu svog zavičaja, običaja. Tako sam pisao o prelu, žetvi... Toliko o glazbi, iako to nije sve. Za neke sam predstave napisao i glazbene dijelove.

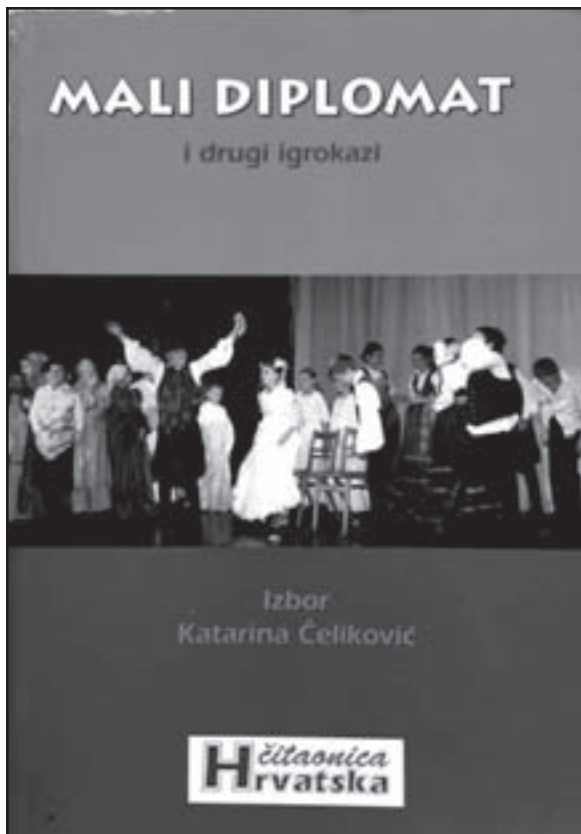
Književnost i glazba su vrlo povezane. Pjesma u stihu ima i neke dijelove glazbe. O tome ćete učiti u školi. Osim pjesama, volio sam pisati igrokaze i, na moju veliku radost, neki su izvedeni u kazalištu. Možda ćete i vi nešto od toga vidjeti!? Ili čak i sami izvesti? (U povjerenju, dva su igrokaza u knjizi *Mali diplomat*, Hrvatska čitaonica, 2008.)

Pisac humorističnih nota

Humor svi volimo, nadam se i vi. Evo i nešto teži zadatak – satira je... (pst, evo mala pomoć, satira je književni oblik u kojem se kritički ismijava pojedinac, grupa, država ili vlast).

E, ja sam baš volio pisati satiru. I ovdje su stihovi u satiri – pokušajte ih objasniti.

K. Č.

OŠTRO PERO

Satiričaru treba penkalu
od gume praviti
ili mu gumom leđa poravnati.
Vidjet ćeš, mekše će pisati,
pero il' leđa će mu se saviti.

PONOSAN BUDI

Glavu sagni dolje,
Ponizno gledaj gore,
Hodaj uspravno,
Al' povijenih leđa
Jer kičma savijena u luku
Je strijela koja nikog
Ne bode
I ne vrijeđa.

Pavao Bačić

Igrocizi za djecu: *San male Vesne*, *Brzi vlak je stigao*, *Miki i družina*, *Novogodišnja noć*, *Uzbuna u zoološkom vrtu*. Komedija za odrasle: *Salašari silom varošani*.

- potjecao je iz grada Sebaste u Armeniji
- živio u vrijeme strašnih progona kršćana
- već kao dječak i mladić puno je mislio na posvećenje svoje duše i stjecanje vrline
- bio je za ono doba izobražen čovjek i vršio je službu liječnika
- veliki prijatelj siromaha i bolesnika,
- narod ga izabrao za biskupa
- za vrijeme cara **Licinija** su ga zatvorili i mučili ne bi li ga prisilili na otpad od vjere
- hrabro je podnio sve okrutne muke, krvnik mu je godine 317. odrubio glavu
- glava mu je kao dragocjena relikvija 972. godine dospjela u Dubrovnik
- grad Dubrovnik ga izabrao za svoga zaštitnika
- 3. veljače se u crkvama dijeli blagoslov grla, po zagovoru sv. Blaža, biskupa i mučenika
- taj se blagoslov temelji na predaji po kojoj je sv. Blaž spasio dječaka kome je u grlu zapela riblja kost
- pomoćnik u bolestima grla, zaštitnik liječnika

SLAVIMO IMENDAN

- 25. siječnja – Pavao
- 27. siječnja – Anđela
- 28. siječnja – Toma, Tomislav
- 30. siječnja – Martina, Gordana
- 31. siječnja – Ivan, Vanja, Viktor
- 1. veljače – Brigita, Miroslav
- 2. veljače – Marija, Marijan, Marijana, Marin, Marina, Marinko
- 3. veljače – Blaž, Oskar, Vlaho
- 4. veljače – Veronika, Andrija
- 10. veljače – Alojzije, Vjekoslav
- 11. veljače – Marija, Mirjana
- 12. veljače – Damjan, Zvonimir, Zvonko
- 14. veljače – Valentin, Zdravko
- 16. veljače – Julijana, Daniel
- 18. veljače – Šimun, Bernardica

ZAPAMTIMO ISUSOVU PORUKU

Neka tvoja milostinja bude u skrovitosti. I Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, uzvratit će ti! (Mt 6,4)

24. siječnja – treća nedjelja kroz godinu
Isus nam kaže: »Obratite se i vjerujte evanđelju!«.
Nije dovoljno da samo znamo i govorimo kako treba raditi, potrebno je da to i svojim dobrim djelima potvrđujemo.

7. veljače – peta nedjelja kroz godinu
Isus je ozdravio mnoge koje su mučile razne bolesti. Trebamo i mi hodati s Isusom i prihvatiti njegovu snagu – snagu dobra i služenja drugima.

31. siječnja – četvrta nedjelja kroz godinu
Isusove riječi su bile moćne i snažne. Dok slušamo i primamo Božju riječ, dajmo sve od sebe da i naše riječi drugima unose radost i svjetlo u živote.

14. veljače – šesta nedjelja kroz godinu
Isus je ozdravio gubavca – očistio ga. Zamolimo Isusa da i nas očisti od svega nečistog i grješnog u našem životu.

17. veljače – Čista srijeda – PEPELNICA
Odlučimo da ćemo ove korizme naučiti činiti dobra djela ne zato da se drugima dopadnemo, da nas hvale i da se pokažemo velikima već da dobro činimo iz ljubavi prema Bogu i bližnjima.

Siječanj

P	U	S	Č	P	S	N
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Veljača

P	U	S	Č	P	S	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

Ožuj

P	U	S	Č
1	2	3	4
8	9	10	11
15	16	17	18
22	23	24	25
29	30	31	

Lipanj

P	U	S	Č	P	S	N
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

HR

HRVATSKA

RIJ

Kolovoz

P	U	S	Č	P	S	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Rujan

P	U	S	Č	P	S	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Listop

P	U	S	Č
4	5	6	7
11	12	13	14
18	19	20	21
25	26	27	28

Ljeto

Jesen

ujak

Č	P	S	N
4	5	6	7
11	12	13	14
18	19	20	21
25	26	27	28

Proljeće

Travanj

P	U	S	Č	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Uskrs

Svibanj

P	U	S	Č	P	S	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

CKO

KA
JEČ

2021.

Srpanj

P	U	S	Č	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

opad

Č	P	S	N
	1	2	3
7	8	9	10
14	15	16	17
21	22	23	24
28	29	30	31

Studeni

P	U	S	Č	P	S	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Prosinac

P	U	S	Č	P	S	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

zima

Božić

Nova 2022. godina

SCENA PRVA: Posljednji petak u školi je bio radostan, ali ne onako kako je Jure želio. Svi su u iščekivanju raspusta na odmorima i na putu doma pričali planove, pravili selfije i dogovarali kako će i što će i s kim će raditi i kamo će ići. Više cura je okružilo i Saru jer – budući da se »izmirila« s Mijom – nije više bila »školska zlobnica«. Ipak, Sara nije baš svu istinu rekla i nije se ispričala za poluistine koje je »postala« i nagovještavala. Samo je spomenula da je baš sretna što su ona i Jure BFF (to je bio posljednji »boc« za Miju i društvo koje su je uvijek prije gledale »s visoka«), ali da je ona luda za Kristijanom i da je on njena »jedina božićno-novogodišnja želja«. Iako to ni mrvicom ni pameti, a ni srca nije htjela – to je bio »veliki boc« za Juru. Želio joj je sve reći – da mu se ona sviđa ne samo kao frendica i da mu je jako draga i... Ne zna što bi dalje rekao, ali odlučio je – neće više šutjeti ma što bilo. Toliko je očekivao od tog petka – od puta doma. Sara je bila tako vesela toga dana i tako je bila lijepa s tim kovrčicama i kad se smijala letjele su svuda, a ona se nije ni ljutila zbog toga kao obično i sve je bilo kao izmaštano.

SCENA DRUGA: Kad su se konačno grupica po grupica iz društva izdvojila i otišli u svoje kuće i zgrade

– konačno su bili sami njih dvoje. On je htio nastaviti razgovor od jutra, ali ona je još pričala, pričala, pričala. Zastala je tek kad su pred njenim ulazom stali – tu gdje su se uvijek malo zadržali u priči. Pogledala ga je i rekla: »Kakav dan, čovječe...«. I on se spremio. Malo se nakašljao da glas zvuči točno kako treba. Otvorio usta. Udahnuo duboko. Pogledao ju je u oči: »Saro, ti si meni posebno draga. I...«. »Jao, zbilja si presladak, Jure!« U nekoliko posljednjih mjeseci ga je prestala zvati »Mali« i bio joj je uistinu zahvalan na tome – što znači tih par centimetara, nikad mu neće biti jasno. Odjednom ga je zagrlila: »Moj najfrend zaista...«. Zaista se izgubio u njenom zagrljaju. ZAŠTO CURE to rade? Zar uistinu ne znaju što se događa u dečku tada??? Ali – neće odustati. Sad je trenutak. »Baš to – ti si meni više nego najfrendica i ja...« Njegove odlučne, ali tihe riječi (ipak su tu susjedi koji ih sve poznaju) je prekinulo glasno »pinganje« – Sari se uključio wi-fi iz stana. Njemu je zvučalo kao snajperska paljba, a ona samo što nije poskočila od radosti. Sva pažnja joj je odjednom bila u tom mobitelu i u otvaranju tih ikonica – instić, snepčet i tko zna što još... Vidio je kako je za nju – nestao s horizonta. »Ok, to je to. Bok, Saro.« »Bok, Jure!«

SCENA TREĆA: Raspust je u biti proveo skoro stalno sam. Gripa je bila dobar izgovor tjedan dana, drugi tjedan su bili blagdani – samo za obitelj. Sari je sestra došla s faksa za Božić i Novu godinu, pa nije ni primijetila koliko se Jure povukao. Vratio se najboljim prijateljima – videoigricama. Od jutra do sutra. Kad je ono nekoliko puta Sara ipak pokušala napisati porukicu (sestra nije dugo ostala i zbilja se Sari desilo da je poželjela nečije društvo!) – uglavnom se mobitel praznio ili Jure nije odgovarao. Ah, ti dečki! Tad bi se sjetila Kristijana, bacila neki »like« i uopće nije primijetila kako se Jure udaljio od nje...

(vh)

VOLIM VOJVODINU

Nova godina, novi zadaci i nova saznanja o našoj prekrasnoj Vojvodini. Uživajte u tome.

1. U kom vojvođanskom mjestu je osnovan prvi fakultet?

- a) u Subotici
- b) u Somboru
- c) u Zaječaru
- d) u Pančevu

Prvi fakultet na teritoriju današnje Vojvodine je osnovan ukazom donetim 27. siječnja. 1920. godine. Bio je to Pravni fakultet i jedini fakultet u Vojvodini u međuratnom razdoblju od 1920. do 1941. godine kada su ga ugasile mađarske okupacijske snage.

3. Kako se zove jelo sa slike?

- a) gibanica
- b) uzlivanca
- c) krumpirača
- d) pita sa sirom

Ovo poznato staro bunjevačko jelo najčešće se pravilo srijedom ili petkom uz *paradičkom čorbu* (juha od rajčice). Mogla se praviti s krumpirom, prazna ili sa skorupom.

2. Tko je autor knjige po kojoj je snimljen poznati film *Salaš u malom ritu*?

- a) Arsen Diklić
- b) Miro Gavran
- c) Hrvoje Kovačević
- d) Ivan Kušan

Salaš u malom ritu je film iz 1976. godine. Nastavak ovog filma predstavlja film *Zimovanje u Jakobsfeldu*, koji je snimljen godinu dana ranije. Istodobno je snimljena i TV serija *Salaš u malom ritu*, koja ima 13 epizoda. Film je sudjelovao na Festivalu jugoslovenskog filma u Puli, na kojem je osvojio nekoliko nagrada.

4. Gdje se u Vojvodini (ali i Srbiji) može vidjeti kukurjak?

- a) u Specijalnom rezervatu prirode Deliblatska peščara
- b) u Specijalnom rezervatu prirode Obedska bara
- c) u Specijalnom rezervatu prirode Bagremara, sjeverno od naselja Bačka Palanka
- d) u Specijalnom rezervatu prirode Gornje Podunavlje

Kukurjak je višegodišnja biljka iz porodice ljutića. Strogo je zaštićena vrsta i spada u kategoriju krajnje ugroženih vrsta u Srbiji, a rijetka je i u susjednim zemljama. Cvjeta tijekom veljače i ožujka kada njegovi sunčano žuti cvjetovi prkose snježnom pokrivaču i boje prizemne razine bagremove šume.

Gruda - iznuda

Tras! Mras! Kras! Na sve strane razlijegao se zvuk grudvom snijega polomljenog prozora. Tko je kriv? Nitko! Grudva se stvorila u Zdravkovoju ruci, narasla i otežala jer je snijeg bio vlažan. Bila je hladna i morala je brzo iz ruke. Kuda? Ma bilo kuda, samo da se ruka ponovno zagrije. I odletje u prozor prvog susjeda.

Od ideje do njezine realizacije prošlo je mjesec dana. Prvi ovogodišnji snijeg došao je kao naručen. Iskoristivši ga kao izgovor, za ovu posljedično neugodnu akciju, u očima prisutne djece i nekoliko odraslih koji su izletjeli iz kuće vidjelo se iznenađenje i čuđenje. Od pogleda sestre Zvezdane i bratića Marina mogao se smrznuti, a od bake Stane i djeda Stipana bi se najradije sakrio. Slutio je on da bi se upravo tako mogla završiti avantura iako je on sve samo ne avanturist.

Podignuo je glavu i na pokret djedova prsta krenuo u relativno čestu minutu u kutku.

Tako je, naime, otkad je u dje-dovoj i bakinoj kući, Zdravko nazvao vrijeme za lekcije iz ponašanja. Zvezdana je lako prolazila kroz lekcije, rekla OK i nastavila svoj život pjevušeći na engleskom pjesme koje su u nje-mu izazivale blagi zgađitis. Volio je domaće bendove, a otkad je u Subotici, zavolio je tamburaše, ali samo slušati. No, dobro, kutak ga čeka, što se mora teško nije.

Djed je šutio. Gledao je unuka očekujući objašnjenje, priznanje i ispriku, može i drugim redosli-jedom. I Zdravko je šutio pa se šutnja toliko zgusnula da je jedva disao. Samo je jedno pitanje leb-djelo u zraku – zašto? »Zašto si bacio grudvu u prozor?«

Zvezdana ovoga puta nije pjevušila. Skrivena iza poluzatvorenih vrata čekala je odluku visokog suda časti. Marin joj se pridružio s jedva primjetnim osmjehom i čekao... Svi su čekali. Kako ne bi zaboravili disati, bratić se odvažio ući u sobu i na stolu otvorio Zdravkov lap-top. »Ot-kud ti moj lap-topić. Ne diraj to!«, uzbuđeno se javio uplašeni vlasnik. »Zdravkić, ti se malo igraš izazova?«, pitanje je tako zazvonilo da se i u Zdravkovu lap-topu

čulo neko zvonjenje. Stiže mu poruka: »Bravo! Ispunjen zadatak!«

Djedu nije bilo jasno o kakvom se to izazovu radi, o kakvoj igri kada je njegov unuk bio prilično povučen ot-kad je kod njega na privremenom boravku bez roditelja. Njegovi su prijatelji bili unutar lap-topa, a otkrio ih prije nekoliko dana Zdravkov bratić koji ga je ulovio u ispijanju smutija pod nazivom odvratis, što je bio njegov drugi za-datak. Prvi je, po njegovu priznanju, bio lak, jer se samo nije smio nasmijati gledajući smiješni video, a onda su slijedili oni teži. Najteži je bio razbiti susjedu prozor. Najprije ga je odbio, a onda su mu prijatelji zaprijetili da se više neće s njima igrati. Morao je donijeti tešku odluku. Za iznuđeni zadatak pripremao se trideset dana, ali nije nalazio ni sred-stva ni pogodan trenutak. Sve do prvog snijega.

Djed Stipan nije zatvorio ni oči ni usta. Grudanje iz svog djetinjstva pamti kao najljepšu zimsku zabavu, bio je to zapravo veliki rat u kojem su svi htjeli pogoditi što više igrača. Možda mu je draže bilo samo spuštanje s grede na slamom ispunjenom džaku. Brzina koju je postizao bila je za svjetski rekord, i sada se toga sjetio. A što će reći susjedu za svog unuka koji vjeruje nevidljivim prijateljima? »Slušaj, ne znam kakvi su nepoznati prijatelji tražili od tebe da napraviš štetu«, mirno je rekao djed, »Oni ti sada neće pomoći. Kako ćeš nadoknaditi štetu?«

Spuštene glave, Zdravko je osjetio na licu slani slap, a slično je poteklo i iz nosa.

»No, ima li ovdje neki dobrovoljac za čišćenje snijega? Na-padalo ga je« – čuo se glas susjeda. »Plaćam po učinku, pa ako bi to Zdravko učinio, sutra bismo mogli kupiti novo staklo za prozor.«

Baka je na tanjuru nosila još topao prisnac.

Katarina
Čeliković

ZIMSKI ČOVJEČULJAK

JESTE LI IKADA ČULI PRIČU O TRI SNJGOVIĆA? MOGU LI SE ONI PRAVITI VAŽNI? HM, AKO NIGDJE DRUGDJE, U PRIČI KOJA SLIJEDI MOGU! SUNČANA ŠKRINJARIĆ NAS KROZ SVOJU PRIČU UPOZNAJE BAŠ S TAKVA TRI SNJGOVIĆA. UJEDNO NAS UPUĆUJE I KOJE OSOBINE TREBAMO NJEGOVATI U SEBI.

PAŽLJIVO PROČITAJTE PRIČU I POKUŠAJTE IZRADITI SVOG VLASTITOG SNJGOVIĆA. HOĆE LI ON BITI UOBRAŽEN? PRAVITI SE VAŽAN? ILI VAM BITI DOBRA IGRAČKA? OTKRIJTE SAMI.

TRI SNJGOVIĆA

BILA TRI BRATA, TRI SNJGOVIĆA, JEDAN DRUGOME DO OKRUGLE GLAVE.

PRVI JE IMAO NA GLAVI CILINDAR, DRUGI SLAMNATI ŠEŠIR, A TREĆI LONAC.

ONAJ S CILINDROM BIO JE SILNO UMIŠLJEN, PA NIJE NI S KIM RAZGOVARAO. A DA JE RAZGOVARAO, NE BI STRADAIO. OVAKO SE VJETAR NA NJEGA NALJUTIO I ODNIO MU ŠEŠIR.

DRUGI, SA SLAMNATIM ŠEŠIROM, RUGAO SE ONOM SIROMAŠKU S LONCEM. DOK JEDNOG DANA NIJE NAIŠLA JEDNA ŽENA PA KAZALA: »TKO JE JOŠ VIDIO DA SNJGOVIĆ NOSI SLAMNATI ŠEŠIR? TO JE JOŠ DOBAR ŠEŠIR, BIT ĆE MENI ZA LJETO KAD ZAGRIJE SUNCE« – TO REČE I SKINE SLAMNATI ŠEŠIR S NJEGOVE GLAVE.

I TAKO OSTADE SAMO ONAJ SNJGOVIĆ S LONCEM.

PUTOM SU PROLAZILA DVA ČOVJEKA. JEDAN OD NJIH NOSIO JE FOTOGRAFSKI APARAT. »GLE! OVO JE PRAVI PRAVCATI SNJGOVIĆ! MORAM GA FOTOGRAFIRATI!« REČENO – UČINJENO! SLIKA SNJGOVIĆA S LONCEM NA GLAVI DOSPJELA JE U NOVINE, A ONA DRUGA DVA SNJGOVIĆA OSTADOŠE KRATKIH RUKAVA I NEPOKRIVENE GLAVE.

Sunčana Škrinjarić

SNJGOVIĆ OD PAPIRA

POTREBNO:

- * Bijeli papir A4 formata
- * Kolaž papir u boji (za šal, šešir i oči)
- * Ljepilo u stiku
- * Škare
- * Plavi papir u boji A4 formata
- * Crni flomaster
- * Jedan par očiju

POSTUPAK:

Iscrtati šest krugova iste veličina uz pomoć šestara ili čaše, te drugih šest koji će biti manjeg promjera. Pažljivo ih izrezati, presaviti na polovicu i zalijepiti jedan za drugog kao lepezu. Veći krugovi su donji dio snjegovića, a manji predstavlja trbuh. Obje kugle zalijepite na plavi papir. Za glavu snjegoviću treba izrezati krug još manjeg promjera i zalijepiti ga. Kako bi snjegovića »oživjeli« zalijepite mu oči, a od kolaž papira mu izrežite mrkvu, šešir i šal, te ih zalijepite. Crnim flomasterom do crtajte ruke i usta. Snjegović je gotov!

VRTIČKE FORE

DJEVOJČICA SE HVALILA
U VRTIĆU:

»JA IMAM NOVI JASTUK, ZA KIČMU!«

A DJEČAK ODGOVORI

NA NJENO HVALISANJE:

»A JA IMAM KIČMU, ZA STAJANJE!!!«

Hrckov maskenbal – OTKAZAN

Kao i druge brojne manifestacije ove godine, morat će (na-
žalost) izostati i *Hrckov maskenbal*.

Iako sam sigurna da svi dobro znate, razlog tome su aktu-
alne epidemiološke mjere – zabrana okupljanja. No, ako se vi
odlučite maskirati i fotografirati, svoje fotografije možete pos-
lati na *Hrckovu* elektroničku poštu hrcko@hrvatskarijec.rs

Najkreativnije maske objavit ćemo u nekom od narednih
brojeva. Jasno je da se maskiramo samo do početka koriz-
me (17. veljače). Ako se želite naći na stranicama *Hrcka* ša-
ljite fotografije.

Ž. V.

Pozdrav za Hrcka

Kao »stari« čitatelji, šaljemo ledene pozdrave *Hrcku* s Grad-
skog klizališta u Subotici. Iako leda imamo kratko, uživamo u
njemu, kao i u druženju.

Učenici OŠ *Matko Vuković* i *Ivan Milutinović*

HRCKOVI DETEKTIVI

Točan odgovor iz prošlog broja:
Bila je to XIX. Pokrajinska smotra
recitatora.

Nagrađeni detektivi:

Marija Lulić – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Josipa Ivanković Radak – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
David Cvijanov – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Ana Kustirin – OŠ *22.oktobar*, Monoštor
David Tikvicki – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Magdalena Menđan – OŠ *Sremski front*, Sot
Petra Pirša – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Filip Ivković Ivandekić – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Barbara Dulić – OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
Emanuela Kiš – OŠ *Matko Vuković*, Subotica

Nagradno pitanje:

Riješi osmosmjerku, a konačno
rješenje dat će ti ime hrvatskog
svećenika i književnika. Kojeg?

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

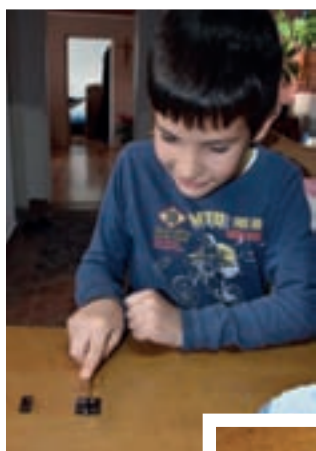
Lovrini snježni borići

Priprema:

1. Prelomite čačkalice na pola i spojite po tri ili četiri slatka srca u jedan niz.
2. Na čačalicu uzmite malo eurokrema i stavite na čokoladnu bombonu u boji te zalijepite na srce. Učinite to nekoliko puta te ukasite borove raznobojnim čokoladnim bombonima.
3. Mini čokoladicu prepолоvite i postavite za podnožje bora (stablo).
4. Borove ukasite snijegom, odnosno šećerom u prahu

Dobar tek!

*Lovrine snježne boriće je za vas pripremio **Lovro Vukov**. Lovro je učenik drugog razreda OŠ Ivan Milutinović u Subotici. Voli igrati nogomet i pomagati doma. Omiljeni predmet mu je matematika.*

Vrijeme pripreve:
minuta

Potrebni sastojci:

slatka srca

čačkalice

eurokrem

čokoladne
bombone u boji

mini
čokoladice

šećer u prahu

Moj kućni ljubimac

KONJ

Životinja: Konj-kobila Hava Sabrina

Vlasnica: **Martina Tikvicki**

»Gledala sam crtaće o konjima, te sam i ja poželjela imati jednog takvog i dida **Grgo** mi ga je darovao. Sabrina ima bijelu dlaku, ona je arapski konj. Moj striko **Marko** je čisti i hrani, a ja ponekad pomažem. Brat **David** i ja učimo jahati uz pomoć čika **Stipana Gršića**. Sabrina voli trčati i prelijep je konj, uvijek razmišljam o njoj«, kaže vlasnica Martina.

Zanimljivosti o konju:

- * Mogu spavati na dva načina, stojeći i ležeći
- * U prosjeku žive oko 20 godina, a neki i više
- * Dnevno piju oko 38 litara vode
- * Svoje emocije i raspoloženja izražavaju mahanjem repa
- * Mogu biti domaći (pripitomljeni) i divlji konji
- * Noću vide bolje nego ljudi
- * Mozak konja veličine je krumpira, rekli bismo malen mozak za tako veliku životinju
- * Konji ne mogu podrignuti, povratiti ili disati na usta, kod njih sve ide u jednom smjeru
- * Fraza »konjska snaga« nastala je u Škotskoj, upotrijebio ju je **James Scott** određujući snagu motora

Priče iz skrivenog grada: *Drvo želja – sink*

U skrivenom su gradu njegovi građani davno sklopili pakt o suživotu u harmoniji, ali mlada oposumka Kerry sanja o avanturi izvan zidina grada. Na ceremoniji koja se odvija svake godine ona ubere posljednje sjeme s mitskog Stabla želja, koje nekako pokreće apokaliptičnu ledenu oluju. Sljedećeg jutra se budi u svom gradu koji je prekriven snijegom, a svim stanovnicima zaprijeti opasnost. Kerry će imati jako malo vremena kako bi ispravila svoju pogrešku i spasila svoj grad i njegove stanovnike.

Jakari i veličanstveno pero

Jakari, najmlađi pripadnik indijanskog naroda Siouxa, sam kreće u potragu za Malim Gromom, ponijem za koga kažu da je neu-

krotiv. Na tom putovanju, na kom se prvi put u životu nalazi potpuno sam, posjećuje ga Veliki orao, totemska životinja koja mu daruje veličanstveno pero, kao i nevjerojatnu vještinu – da razgovara sa životinjama. Putujući daleko od kuće i zadirući duboko na teritorij strašnih lovaca, Jakari i Mali Grom započinju veliku avanturu. Ovo putovanje kroz zadivljujuće pejzaže stvorit će neraskidivo prijateljstvo između Sioux dječaka i ponija koji trči poput vjetra.

U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi: VID, TRADICIJA, PASTIR, TUŠIRANJE, HIGIJENA, PEKAR, SPAVANJE, VRUĆICA, UJAK, DJED, PREHRANA, ŠPORT, ZAJUTRAK, KOSA, IGRA,
Preostala slova dat će konačno rješenje – ime hrvatskog svećenika i književnika.
Odgovor upiši u kvadratiće ispod osmosmjerke.

K	A	R	T	U	J	A	Z	P	A
L	A	R	A	R	G	I	P	R	E
V	E	N	I	V	I	D	E	E	E
K	R	Nj	E	T	S	A	K	H	Nj
T	K	U	A	J	S	K	A	R	A
R	O	O	Ć	V	I	A	R	A	R
O	S	K	K	I	A	G	P	N	I
P	A	A	I	Ć	C	P	I	A	Š
Š	J	D	E	J	D	A	S	H	U
U	A	J	I	C	I	D	A	R	T

--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

Riješite križaljku prema ponuđenim slikama i u označenim poljima dobit ćete konačno rješenje. Riječ je o osobi koja poučava djecu u školi i prenosi im znanja i vještine.

5.

6.

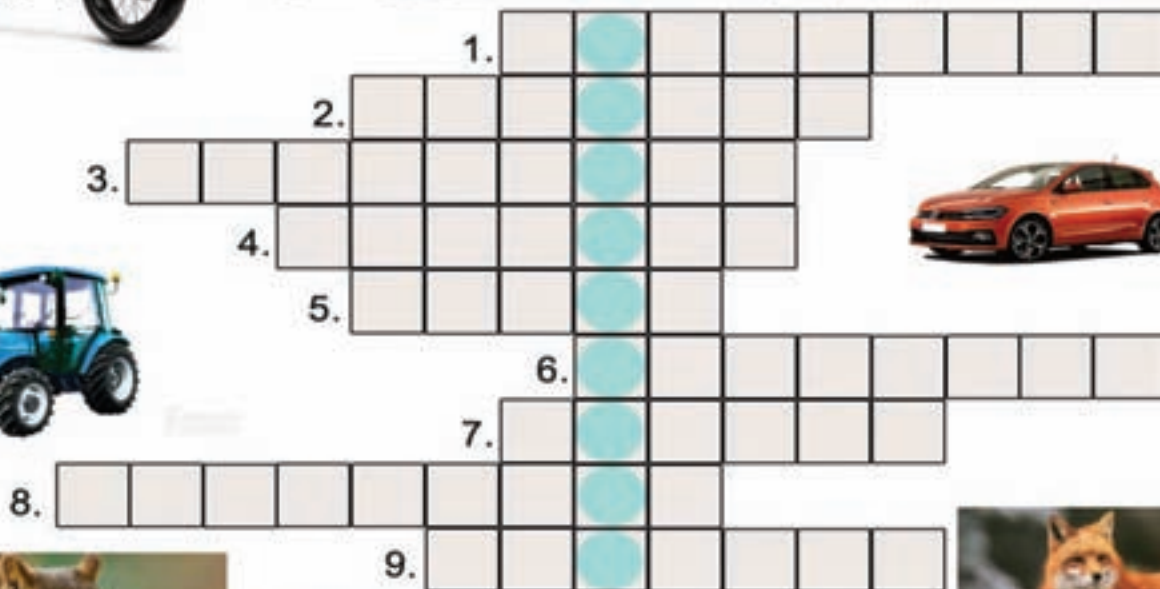

9.

4.

1.

8.

3.

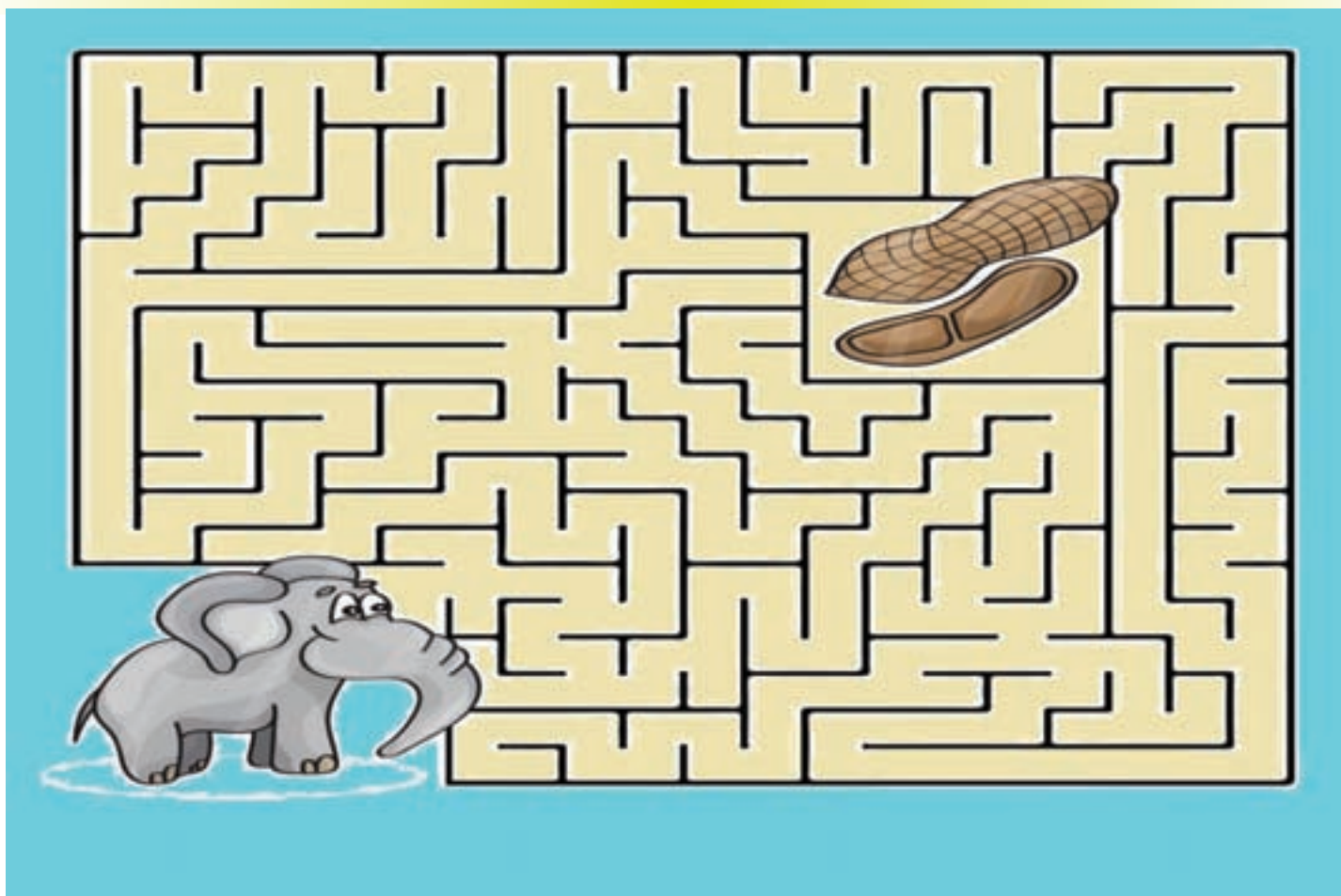

2.

7.

PRONAĐI PUT

Snijega taman za saonice

Broj 70

Tekst: Slađana

Crtao: Petar

Tikvicki

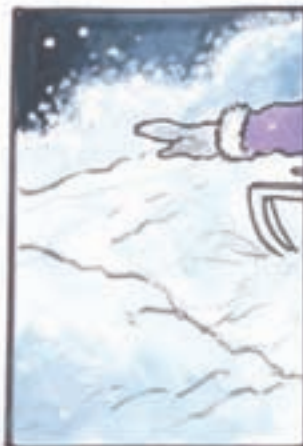
Hjah! Kad ne ide, onda ne ide... Ni snijeg nas neće... Nikako da napada koliko treba!

S obzirom na intenzitet padanja od 896 pahulja u sekundi po metru četvornom i smjeru vjetrova, tamo niz padinu ima dovoljno snijega.

Zveki imaš čast prva na spust...

Auuu, ala si ti prolupao... Ima da psihijatrija za ovakve radi 200 na sat...

I tako...

UUUPS!

E, Hrcko. Ja za ovo nisam kriv, lijepo sam rekao da snijega ima dovoljno...

